

Fastställd av regionfullmäktige 2015-06-15, § 202
V 1,0

Regional Digital Agenda för Gotland

2015-2020

Inledning

Regeringens ambition är att Sverige ska vara ledande på att använda IT. Detta ska leda till tillväxt och utveckling. Under 2012 signerade Länsstyrelsen och Region Gotland tillsammans med dåvarande IT-minister Anna-Karin Hatt en avsiktsförklaring om att i bred samverkan ta fram en Regional Digital Agenda för Gotlands län.

Syftet med den regionala digitala agendan är att skapa en helhetsbild av prioriterade mål och aktiviteter. Agendan är en handlingsplan för hur digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara i länet under resten av årtiondet. Styrande dokument har varit den digitala agendan för Europa samt den digitala agendan för Sverige.

Införandet av den digitala agendan vilar på en övertygelse om att dialog, öppenhet och transparens gynnar samhällsutvecklingen, oavsett om det gäller kommunikation eller funktion. Öppen samverkan mellan olika informationssystem är en kritisk faktor som bör prioriteras i det praktiska genomförandet.

Styrning

Övergripande styrgrupp har varit RegSam, en samarbetsgrupp där Region Gotlands regionstyrelseordförande, ett regionråd, ett oppositionsråd samt regiondirektör ingår liksom landshövding, länsråd samt representanter för Uppsala Universitet Campus Gotland och Arbetsförmedlingen. Löpande styrning av arbetet har skett via en operativ styrgrupp bestående av representanter från Region Gotland och Länsstyrelsen.

Projektet och insatsområden

Under 2014 har sju strategiska områden tagits fram. En projektgrupp med representanter för Region Gotland och länsstyrelsen har skapats, med Hans Lyttkens (IT-strateg Region Gotland) som projektledare. Gruppen har inom sig tillsatt delprojektledare för de sju strategiska områdena. Utöver ordföranden har arbetsgrupperna skapats genom att via en Kick Off för arbetet i juni 2014 öppna för deltagande från länets offentliga organisationer, privata företag samt allmänheten som representeras av deltagare från lokala sockenutvecklingsgrupper.

Förankring och slutresultat

I den regionala agendan presenteras 30 insatsområden från de sju arbetsgrupperna, där totalt 76 delmål ska uppnås. Här finns även förslag på vem som ska ansvara för det fortsatta genomförandet.

Ett utkast till Regional Digital Agenda för Gotland har diskuterats vid en öppen hearing den 29 januari 2015. Formen hearing valdes för att skapa en öppen och kreativ dialog samtidigt som processen inför ett fastställande effektiviserades. Organisationer har även mer formellt inbjudits till att inkomma med synpunkter.

Dokumentet har fastställts av Länsstyrelsen på Gotland samt av Region Gotland den 15 juni 2015.

Visby den 15 juni 2015

Cecilia Schelin Seidegård
Landshövding Gotland

Björn Jansson
Ordförande regionstyrelsen, Region Gotland

Bakgrund

Europeiska kommissionen lanserade 2010 strategin Europa 2020. Den digitala agendan för Europa är ett av sju huvudinitiativ som ingår i strategin. Den svenska regeringen presenterade året därefter ”IT i människans tjänst – en digital agenda för Sverige”. Agendan är en sammanhållen strategi som syftar till att samhällets befintliga resurser ska nyttjas bättre. Den omfattar ett antal områden där IT ska användas på nya och smartare sätt. Den nationella agendan öppnar i sin tur för att regionala digitala agendor ska skapas för att genomföra de nationella målen samtidigt som hänsyn tas till de regionala behoven och förutsättningarna.

Under Almedalsveckan 2012 signerades en avsiktsförklaring att ta fram en Regional Digital Agenda för Gotland av Åke Svensson, regionstyrelsens ordförande i Region Gotland, av Cecilia Schelin Seidegård, landshövding samt av IT-minister Anna-Karin Hatt.

Under 2014 skapades styrgrupper och projektgrupp för att genomföra avsiktsförklaringen. I juni 2014 genomfördes en Kick-Off för projektet. Vid Kick-Offen skapades arbetsgrupper för de sju strategiska områden som agendan skulle omfatta. Grupperna skapades genom att representanter för den offentliga sektorn, för privata företag samt för allmänheten via de sockenföreningar som skapats i samband med bredbandsutbyggnaden på Gotland fick anmäla intresse av att delta i ett eller flera av de sju områdena. Sedan dess har ett intensivt arbete försiggått i arbetsgrupperna. Resultatet föreligger nu i denna skrift - **Regional Digital Agenda för Gotland**.

Var står Gotland idag?

På Gotland har bredbandsutbyggnaden tagit en anmärkningsvärd fart och ön har gått från att näst intill sakna fiber 2010, till att ligga i tätposition bland landets regioner. Kombinationen av en sockenmodell som omfattar såväl fastboende som fritidsboende och en hög anslutningsgrad har lockat flera marknadsaktörer till ön. Vid halvårsskiftet 2016 beräknas hela ön ha fibernät.

Utmärkande för den så kallade ”Gotlandsmodellen” är en stark offentlig styrning som ser till att näten har en jämn kvalitet och är förberedda för framtida tekniska lösningar, samtidigt som socknarna har goda möjligheter till att göra egna val.

Gotlandsmodellen har rönt stort intresse hos myndigheter, organisationer, företag och andra regioner. Gotland ses ur bredbandsperspektiv som en bra modell av Sverige med en väl fibrerad glesbygd och många marknadsaktörer. ”Gotlandsandan” uppfattas handla om att snabbt ta till sig och implementera moderna metoder och tekniker. Detta har gjort att det finns uttalat intresse från myndigheter och marknadsaktörer att driva pilotprojekt på Gotland inom det digitala området.

Sju strategiska områden

Genomgående för de olika områden som presenteras är behovet av teknisk infrastruktur, som kan möjliggöra kommunikation på olika sätt. För sjukvård och socialtjänst måste dessutom hög grad av informationssäkerhet tillgodoses. Denna infrastruktur är en gemensam regional angelägenhet.

De sju strategiska områdena som ingår i den gotländska agendan är:

1. Digitalt stött företagande
2. e-tjänster
3. Bredbandsutbyggnad
4. Ökad IT-användning
5. e-hälsa
6. Digitalt stödd samhällsplanering
7. Digitalt stödd utbildning

Dessa sju strategiska områden är sedan indelade i 30 insatsområden. Inom dessa insatsområden ska totalt 76 delmål uppnås under perioden 2015-2020. För varje område föreslås vem som ska vara ansvarig för insatsen. År 2020 är ambitionen att Gotland ska ha uppnått målen och vara ett samhälle där IT-verktygen är en viktig beståndsdel för att skapa ett samhälle som invånarna och näringslivet upplever är väl fungerande och som har goda möjligheter att utvecklas i önskad riktning.

Horisontella mål

▪ Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Den service gotlänningarna erbjuds ska vara jämställd. Möjligheter att utvecklas ska vara likvärdiga, oberoende av om gotlänningen är kvinna eller man. När vi talar om jämställdhet, jämlikhet och mångfald i den digitala agendan utgår vi från de nationella och regionala målen. Vi vill med den regionala digitala agendan bidra till att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Den regionala digitala agendan vill bland annat skapa och utveckla digitala verktyg inom skolan som gynnar flickors och pojkars möjligheter till yrkes- och utbildningsval. De ska bidra till val baserade på intressen mer än könsbundna traditionella val. Den digitala tekniken ger också ökade möjligheter till information och dialog oavsett språk och kultur. Digitala tjänster och förmedlade upplevelser genom digital teknik underlättar för alla att delta i undervisning, kultur- och idrottsaktiviteter samt samhällsdialog och debatt.

▪ Miljömässig hållbarhet

Region Gotlands initiativ och åtagande med Ekokommun Gotland involverar alla på Gotland. Utmaningen är att i bred samverkan nå ett ekologiskt hållbart samhälle med hållbar tillväxt på Gotland till år 2025.

Den regionala digitala agendan bidrar till miljömässig hållbarhet. Med digitala metoder och tjänster minimerar vi transporter och papperskonsumtion. Människor och aktiviteter blir mer platsberoende vilket gynnar miljön genom minskat resande.

▪ Social hållbarhet

Det övergripande målet för det folkhälsopolitiska området på Gotland är att gotlänningarna ska ha bra hälsa och må bäst i landet samt att hälsan är jämlikt och jämställt fördelad. Två målområden är prioriterade: delaktighet och inflytande samt livsmiljö och levnadsvanor.

Den digitala agendan kan bidra till att dessa mål uppnås. Genom ökad IT-användning kan invånarna göras delaktiga i ett socialt sammanhang. De ges möjlighet till att i det gemensamma digitala rummet få möjlighet till att utöva fritidsaktiviteter, digitalt förmedlade kulturupplevelser och digitalt stödd idrottsutövning. Det ökar också möjligheterna att inhämta gemensam kunskap för fler. Enkla och intuitiva e-tjänster ger ett ökat antal personer möjlighet att kommunicera med den offentliga sektorn.

Principiella utgångspunkter för den gotländska agendan

Fyra principer har varit viktiga utgångspunkter vid framtagandet av agendan:

- Digitaliseringen ska utgå ifrån medborgarnas behov och sätta behoven i centrum
- Digitaliseringen ska effektivisera och underlätta för alla parter
- Digitaliseringen ska värna den personliga integriteten och tillgodose högt ställda krav på informationssäkerhet
- Digitaliseringen ska ge förutsättningar för utveckling och ökad kvalitet

Finansiering

I december 2014 godkände Europeiska kommissionen det regionala strukturfondsprogrammet för Småland och Öarna. Detta program kan vara en finansieringskälla för delar av den digitala agendan. I programmet står följande att läsa om Insatsområde 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT: ”Den större delen av avsatta medel inom temat kommer dock att allokteras till investeringsprioriteten att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsovård för att nå en effektivare och bättre offentlig sektor, en ökad digitalisering i näringslivet och förbättra tillgång till E-sambället för alla.” Denna text stämmer mycket väl överens med innehållet i den gotländska agendan.

Andra strukturfondsprogram kan också vara tänkbara finansieringskällor. Här blir regional fondsamordning viktig. Utöver strukturfonderna kan extern finansiering bestå av ett antal andra anslag, program, fonder och initiativ.

Genomförande av agendan

Regional Digital Agenda för Gotland har tagits fram av en projektgrupp med deltagare från Länsstyrelsen och Region Gotland. En arbetsgrupp har skapats för vart och ett av de sju strategiska områdena. Styrgrupper har varit RegSam samt den operativa styrgruppen.

Samma organisation föreslås övergripande ansvara för genomförandet av agendan. För att hantera administrationen av arbetet avses projektgruppen förstärkas med en projektadministratör. I agendan framgår sedan vilken organisation som ansvarar för respektive insatsområde och delmål.

Uppföljning och utvärdering

Genomförandet av Regional Digital Agenda för Gotland kommer att följas upp löpande. En årlig uppföljningsrapport ska redovisas för projektets styrgrupper.

Delar av agendan kommer också att utvärderas. Sådan utvärdering kan ske till exempel genom Uppsala universitet, genom konsulter eller via utvärdering som genomförs av interna resurser vid någon av de offentliga organisationer som ingår i eller finansierar agendan.

I de fall delar av agendan finansieras (helt eller delvis) av externa medel, kommer krav på uppföljning och utvärdering att ställas av finansierarna.

Agendans sju strategiska områden

1)	Digitalt stött företagande	sid 7
2)	E-tjänster	sid 10
3)	Bredband	sid 13
4)	Ökad IT-användning	sid 15
5)	E-hälsa	sid 17
6)	Digitalt stödd samhällsplanering	sid 20
7)	Digitalt stödd utbildning	sid 24

1. Digitalt stött företagande

Företag påverkas på många sätt av digitaliseringen, bland annat när det gäller att utveckla nya produkter och tjänster. Digitaliseringen kan också bidra till en effektivare produktion, att nå nya marknader samt möjligheter att expandera och utveckla marknadsföringen och kundkontaktarna.

Huvudmål

Genom att utveckla och använda digitala lösningar bidra till tillväxt och ökad attraktionskraft för näringslivet och Gotland.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Tillväxtansvariga på Region Gotland och Länsstyrelsen i samverkan med det företagsfrämjande systemet, näringslivet och utbildningssektorn.

Insatsområde 1 Kompetensutveckling och utbildning

Huvudmål: Stärkt konkurrenskraft för näringslivet genom ökad förståelse för och användning av den digitala tekniken samt tillgång till kvalificerad IT-kompetens.

Delmål 1) Öka företagens generella IT-kompetens

En ökad generell IT-kompetens hos de gotländska företagen innebär dels stärkt konkurrenskraft för de enskilda företagen, dels bättre förutsättningar att utveckla och nyttja digitaliseringens möjligheter för hela länet. Delmålet uppnås genom att främja utbildningar för företagare till exempel inom e-handel, marknadsföring eller som digitala ”start-up paket” för nya företag.

Klardatum: 2020

Delmål 2) Öka tillgången till kvalificerad IT-kompetens.

Det behövs tillgång till kvalificerad IT-kompetens för att företag ska kunna utveckla nya digitala produkter och tjänster och kunna konkurrera, kanske på en global marknad. Delmålet uppnås genom att aktörer inom utbildningssektorn utvecklar utbudet på Gotland av IT-utbildningar. Insatser omfattar också rekrytering av kvalificerade medarbetare från fastlandet och internationellt. Företag och myndigheter kan, enskilt och i samverkan, genomföra insatser för att attrahera kvalificerad IT-kompetens och därmed stärka Gotlands attraktionskraft för den här typen av arbetskraft.

Klardatum: 2020

Insatsområde 2 Kreativ, innovativ och tillgänglig miljö

Huvudmål: Gotland erbjuder en kreativ, innovativ och tillgänglig miljö för människor och företag som vill utveckla och använda IT-lösningar i sin affärsidé eller för distansarbete.

Delmål 1) Stärka Gotlands attraktionskraft

Stärka Gotlands attraktionskraft som plats för att starta upp och utveckla IT-företag, för företag som är beroende av kreativ och kvalificerad IT-kompetens eller för medarbetare att arbeta på distans från. Det handlar om att skapa en kreativ, innovativ och tillgänglig miljö för företagen och dess medarbetare. Utbyggnaden av bredband är ett exempel på hur distansarbete kan främjas. Det handlar också om att marknadsföra Gotland nationellt och internationellt som en attraktiv plats för dessa företag. Delmålet uppnås genom god samverkan mellan Inspiration Gotland, Uppsala universitet Campus Gotland, UU Innovation, Science Park Gotland, näringslivets organisationer och andra relevanta aktörer.

Klardatum: 2020

Delmål 2) Skapa mötesplatser och evenemang

Det är viktigt för små företag med teknisk och innovativ höjd att kunna samverka med andra företag. Genom tätare kontakt mellan företag stärks branschsamverkan och attraheras fler företag i branschen. Delmålet uppnås genom att det företagsfrämjande systemet och andra aktörer skapar mötesplatser och evenemang för företag som utvecklar och använder digitalisering som affärsidé. Ett digitalt forum bör utvecklas för samverkan mellan näringsliv, akademien och offentlig sektor, där konkreta problem och idéer kan diskuteras och projekt formas och utvecklas.

Klardatum: 2020

Delmål 3) Offentlig sektor bidrar till en attraktiv miljö för företagande

Myndigheter bidrar till att skapa en kreativ, innovativ och tillgänglig miljö. Dels som arbetsgivare, dels genom främjandeinsatser, men också genom att i sin myndighetsutövning förenkla för företag. Som arbetsgivare behöver myndigheter attrahera IT-kompetens för att utveckla och använda egna digitala lösningar. Innovationsupphandling kan användas för att stimulera utvecklingen inom det privata näringslivet. Myndigheterna kan förenkla för företag genom att utveckla sin tillgänglighet och service, bland annat genom att erbjuda företag e-tjänster. Region Gotland avser bland annat delta i ett nationellt pilotprojekt – Verksam.se 2.0 – som syftar till att förenkla för företagen i sina kontakter med offentlig verksamhet. Delmålet uppnås genom att myndigheter enskilt och i samverkan bidrar till en tillgänglig och attraktiv miljö för människor och företag som utvecklar och använder IT-lösningar.

Klardatum: 2020

Insatsområde3 Nya idéer, innovationer och marknader

Huvudmål: Stödja företag att utveckla nya produkter och tjänster samt hitta nya marknader.

Delmål 1) Öppna innovationsprocesser

Det krävs allt mer kunskap och kompetens för företag att hålla sig konkurrenskraftiga i dagens snabba, digitala utveckling. Ett sätt är att arbeta med det är genom så kallade öppna innovationsprocesser, som är en möjlighet för företag att utveckla nya innovativa produkter och tjänster. Öppna innovationsprocesser är beroende av transparens och öppen data, som redogörs för under delprojekt E-tjänster. Delmålet uppnås genom god samverkan mellan företag, universitet, och de företagsfrämjande aktörerna.

Klardatum: 2020

Delmål 2) E-handelsportaler

Det pågår en snabb utveckling av e-handeln och för företag är det en möjlighet att nå nya marknader. Delmålet uppnås genom att främja gemensamma e-handelsportaler för gotländska företag.

Klardatum: 2016

Delmål 3) Virtuellt byggande

Virtuellt byggande, vilket bland annat handlar om att ta fram tredimensionella modeller under ett byggprojekt, har potential att skapa effektivare byggprocesser. Delmålet uppnås genom att initiera en pilotstudie om att använda och utveckla konceptet virtuellt byggande i planering, projektering och byggande av infrastruktur och bostäder på Gotland.

Klardatum: 2016

2. E-tjänster

E-tjänster innebär tjänster som erbjuds och hanteras via digitala lösningar. Utvecklingen går mot att detta framöver kommer att vara huvudkanalen mellan offentliga organisationer och boende, besökare, näringsliv med flera. Detta avses leda till snabbare och bättre tjänster samtidigt som resursåtgången för administration kan minskas.

Huvudmål

Huvuddelen av invånarnas, besökarnas och näringslivets¹ ”strukturerade kommunikation” (till exempel direkta ärenden) med de offentliga organisationerna sker genom e-tjänster år 2020. De offentliga aktörerna är i huvudsak Region Gotland, Länsstyrelsen samt Uppsala Universitet Campus Gotland.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Region Gotlands IT-strateg är sammanhållande, projektgrupp med representanter för andra organisationer.

Insatsområde 1 Öppna data

Öppna data kan förenklat sägas vara information som är tillgänglig utan inskränkningar och som ofta publiceras i ett standardformat så informationen blir enkel att hantera. Data kan komma från offentlig sektor och privata aktörer.

Huvudmål: Genom att publicera öppna data kan den offentliga sektorn uppfylla sitt uppdrag på ett mer effektivt sätt, samtidigt som andra aktörer kan förbättra och utveckla tjänster. Det finns många entreprenörer som har idéer om nya tjänster och lösningar, om de får tillgång till relevant, korrekt och aktuell information. Region Gotland, Länsstyrelsen samt ett antal statliga myndigheter med verksamhet på Gotland är aktuella som producenter. Prioriterat är geobaserad information.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Respektive offentlig organisation ansvarar för sina data. Insatsområdet hålls ihop av delprojektledaren för e-tjänster.

Delmål 1) Öppna data har börjat publiceras

Klardatum: 2015

Delmål 2) Principbeslut om att tillhandahålla information som inte är känslig som Öppna data har fattats av respektive offentlig organisation.

Klardatum: 2018

Delmål 3) Öppna data finns definierade och publicerade i enlighet med delmål 2.

Klardatum: 2020

¹ Sammanfattas i fortsättningen med termen **intressenterna**

Insatsområde 2 "Mina Meddelanden" driftsätts vid de gotländska offentliga verksamheterna

Huvudmål: "Mina Meddelanden" införs för ett antal typer av meddelanden. Åtagandet avser i första hand de gotlandsplacerade organisationerna Region Gotland, Länsstyrelsen och Uppsala Universitet Campus Gotland. Syftet är att ge invånarna en digital kommunikation från den offentliga sektorn som dels är säker, dels är samlad i en digital kanal per medborgare.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Respektive offentlig organisation ansvarar för sina data. Insatsområdet hålls ihop av delprojektledaren för e-tjänster.

Delmål 1) Systemet är infört och har börjat användas
Klardatum: 2016

Delmål 2) Systemet är infört för minst fem meddelanden per organisation
Klardatum: 2020

Insatsområde 3 Digital medborgardialog

Huvudmål: En digital medborgardialog mellan Regions Gotlands förtroendevalda och intressenterna skapas. Forum och tjänster skapas så att intressenterna ges möjlighet att både få insyn i den politiska processen och ges möjlighet att lägga förslag i och tycka till om olika frågor. Därmed skapas ökad transparens och delaktighet.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, ledningskontoret/IT-strateg samt en grupp förtroendevalda utsedd av Regionstyrelsen.

Delmål 1) Principdokument skapas
Principdokumentet skapas kring önskad utveckling och principer som ska gälla inom området Digital medborgardialog. Dokumentet beslutas politiskt inom Region Gotland.
Klardatum: 2015

Delmål 2) Minst två tjänster har tagits fram inom området Digital medborgardialog.
Tjänsterna har skapats inom områden där efterfrågan finns. De bidrar till en bättre dialog mellan förtroendevalda och intressenter, vilket i sin tur ger höjd kvalitet i besluten och skapar ökat förtroende mellan parterna.
Klardatum: 2016

Delmål 3) Medborgardialogtjänster används av samtliga nämnder
Klardatum: 2018

Insatsområde 4 e-tjänsteplattform driftsätts hos Region Gotland

Huvudmål: Att skapa förutsättningar för en helhet där den digitala kommunikationen från intressentens perspektiv enkelt och lätthanterligt samlas på en plats.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, ledningskontoret/IT-strateg.

Delmål 1) e-tjänsteplattformen upphandlad och installerad

Plattformen ska kunna hantera kommunikation via olika digitala kanaler.

Plattformen ska vidare vara möjlig att effektivt koppla ihop med befintliga och framtida verksamhetssystem inom regionen. Genom sammankoppling med Region Gotlands diariesystem kan t ex intressenterna få information om aktuell ställning i ärenden som de är berörda av. En utgångspunkt är att så långt möjligt prioritera öppna gränssnitt och öppen källkod.

Klardatum: 2016

Delmål 2) e-tjänsteplattformen driftsatt för de vanligaste tjänsterna

Klardatum: 2018

Delmål 3) e-tjänsteplattformen driftsatt för 90 % av tjänsterna

Klardatum: 2020

Insatsområde 5 System för samåkning och kollektivtrafikinfo driftsätts för hela Gotlands befolkning

Huvudmål: Att införa ett system som möjliggör för invånarna att hitta bra lösningar för resor. Det kan handla om såväl samåkningsforum som god info om vilken kollektivtrafik som kan användas. Syftet är att ge invånarna ökad service samtidigt som miljöbelastningen från trafiken minskas. Samordning ska ske mellan detta insatsområde och Öppna Data-arbetet.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, IT-strateg och miljöstrateg, LK. Arbetsgrupp där landsbygdsföreträdare ingår.

Delmål 1) Systemet är infört och har börjat användas

Klardatum: 2015

3. Bredband

För att hela Gotland ska kunna delta i den samhälleliga utvecklingen krävs ett planlagt och brett arbete med att säkra digitaliseringen. Oavsett om det handlar om företagarnas behov, elevers utveckling eller medborgarens möjligheter att bidra till den lokala samhällsdebatten, så krävs det att fiber- och mobilnät klarar kraven från användare och leverantörer.

Huvudmål

Fiber- och mobila nät på Gotland är redundanta och robusta (trafiken kan vändas, om nätet till exempel grävs av) och allmänt tillgängliga så att de kan bära dagens och morgondagens digitala tjänster.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Bredbandsansvariga på Region Gotland och Länsstyrelsen i samverkan med lokala fiberföreningar, marknadsaktörer och Post- och Telestyrelsen

Insatsområde 1 Hela Gotland har möjlighet att ansluta sig till fiber

Huvudmål: Fibernätet är utbyggt på hela ön.

Delmål 1) Färdigställt fibernät på hela Gotland

Klardatum: 2016

Insatsområde 2 Redundant och robust fibernät

Huvudmål: Sockennäten används för utbyggnad av ett redundant fibernät som ger en robusthet som bär dagens och morgondagens samhällstjänster.

Delmål 1: Gotland är först i världen med att ha ett öppet och marknadsneutralt samhällsnät

De lokala näten är sammanbyggda till en redundant slinga (där trafiken kan vändas åt olika håll) vilket skapar en hög driftsäkerhet.

Klardatum: 2017

Förslag på finansiering: marknadens parter, invånarna och Post- och telestyrelsen (PTS)

Delmål 2: Telstationer och framtida användare av trygghetstjänster har avbrottsfri kraft (UPS).

För att överbygga elavbrott har telestationerna avbrottsfri kraft (UPS) och användare av samhällets trygghetstjänster har UPS:er i hemmen. Genom att målen nås klaras de krav framtida digitala samhällstjänster ställer på stabilitet i elnätet.

Klardatum: 2017

Insatsområde 3 Stabilt mobilnät

Huvudmål: Det mobila nätet på Gotland har kapacitet året runt för såväl telefoni som mobilt surfande.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Bredbandsansvariga på Region Gotland och Länsstyrelsen tillsammans med lokala fiberföreningar och marknadsaktörerna

Delmål 1: De lokala näten har kompletterats med hotspots och WLAN.

Kompletteringen stärker möjligheterna att utnyttja digitala tjänster mobilt där det mobila nätet är svagt och för att göra punktinsatser vid större event eller specifika turistmål.

Klardatum: 2017

Ansvarig organisation: Marknadsaktörerna

Delmål 2: Gotland är pilotområde i Sverige för framtida mobila satsningar.

Klardatum: 2020

Insatsområde 4 "Samverkansparaply" för fiberaktörer

Huvudmål: Det finns ett samverkansparaply för samverkan som ansvarar för övervakning, drift, underhåll och utveckling av Gotlands fibernät. Samverkansparaplyet omfattar samtliga aktörer som driver fibernät på Gotland.

Klardatum: 2015

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland och Länsstyrelsen, bredbandsansvariga hos respektive organisation, tillsammans med lokala fiberföreningar och marknadsaktörerna.

4. Ökad IT-användning

Merparten av befolkningen använder idag IT och Internet. Samtidigt står cirka en miljon människor utanför. Eftersom IT kommer att bli huvudingången till såväl samhällstjänster som till fritidsaktiviteter är det angeläget att öka användningen. Samhället behöver därför bidra till att ge fler människor möjlighet och skapa intresse för att använda digitala kanaler och redskap.

Huvudmål

Alla på Gotland har möjlighet att tillgodogöra sig digitala samhällstjänster och kan nyttja det digitala utbudet för gemensamma upplevelser. En större andel av befolkningen har börjat nyttja detta utbud.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Bredbandsansvariga på Region Gotland och Länsstyrelsen.

Insatsområde 1 Nya digitala kanaler för samhällsinformation

Huvudmål: Alternativa digitala kanaler (t ex smart-TV) för samhällsinformation utreds.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Bredbandsgruppen som etablerats i samband med framtagningen av den Regionala Digitala Agendan.

Klardatum: 2015

Insatsområde 2 Fler och mer attraktiva ingångar för de som valt bort datorn

Huvudmål: Fler och mer attraktiva digitala ingångar med en kombination av ämnen och teknik har skapats för dem som tidigare valt bort datorn. Detta har lett till att en ökad andel av befolkningen nu nyttjar utbudet och möjligheterna.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland och Länsstyrelsen, bredbandsansvariga på respektive myndighet tillsammans med andra aktörer och lokala grupper.

Delmål 1: Kartläggning har genomförts

Studie av hur gruppen ser ut samt identifierat ett antal möjliga digitala ingångar.

Klardatum: 2015

Delmål 2: Ett antal digitala ingångar har skapats

Dessa har börjat användas utifrån huvudmålet.

Klardatum: 2018

Insatsområde 3 Gemensamma lokaler med enhetliga tekniklösningar

Huvudmål: Det finns gemensamma lokaler som är utrustade med enhetliga tekniklösningar där det genomförs digitalt stödda aktiviteter.

Delmål 1: Tre klassrumsuppsättningar

Det finns minst tre ”klassrumsuppsättningar” som kan hyras in för gemensamma övningar.

Klardatum: 2016

Delmål 2: En uppkopplad lokal i varje socken

Det finns fiberuppkoppling, projektor och minst en dator tillgänglig i minst en gemensam lokal i varje socken.

Klardatum: 2018

Insatsområde 4 Goda exempel på IT-stödda projekt för folkbildning, kulturutövning eller idrott

Huvudmål: Goda exempel har framtagits och genomförts i syfte att locka till ökad IT-användning enskilt och gemensamt.

Måluppfyllelse mäts genom: mätning av andel av den gotländska befolkningen som använder IT.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland och Länsstyrelsen, bredbandsansvariga på respektive myndighet tillsammans med andra aktörer och lokala grupper.

Delmål 1: Tre olika pilotprojekt är genomförda

Minst tre pilotprojekt är genomförda med olika ämnesinriktning, t ex folkbildning, kulturutövning eller idrott. Det handlar om form, innehåll och teknik. Projekten sker lokalt, samordnat och parallellt på flera platser på ön, med stöd av kunniga ungdomar, mentorer och inspiratörer.

Klardatum: 2015

Delmål 2: Struktur för förvaltning och utveckling

En lokal struktur skapas för att förvalta och utveckla de IT-stödda lösningarna, som bland annat tagits fram inom pilotprojekten.

Klardatum: 2020

5. e-hälsa

År 2030 kommer antalet personer i behov av vård och omsorg att vara markant större än idag. En del av strategin för att tillgodose detta ökade behov är att utöka och utveckla digitala tjänster för vård och omsorg, samt att digitalisera olika administrativa tjänster. En annan del av strategin är att fortsätta utveckla samverkan med Stockholms läns landsting.

Huvudmål

Hälsa, vård och omsorg är med stöd av digitalisering individanpassad och tillgänglig för alla.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Socialförvaltningens e-hälsosamordnare och hälso- och sjukvårdsförvaltningens IT-strateg.

Insatsområde 1 Hemtjänst 2030

Huvudmål: Hemtjänsten 2030 erbjuder en god och individuell omvårdnad med digitala lösningar som ett naturligt komplement till fysiska möten och omvårdnadspersonalen har tid att vara hos de kunder som behöver det.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, Socialförvaltningen

Delmål 1) Förstudie Hemtjänst 2030

Klardatum: 2016

Delmål 2) Hemtjänst 2030

”Hemtjänst 2030” är bilden av framtidens hemtjänst och ger en vägledning för vilka steg som ska tas för att nå dit. Projektet har redan 2020 resulterat i förändrade arbetssätt, kompetensutveckling av personalen samt utnyttjat digitalisering till att kombinera ny teknik och nya arbetsformer.

Klardatum: 2020

Insatsområde 2 Trygghetstjänster

Huvudmål: Säkra och attraktiva trygghetstjänster erbjuds till de brukare/patienter där tekniska lösningar kan vara ett komplement eller alternativ till fysiska möten.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, Socialförvaltningen

Delmål 1) Digital natttillsyn

I dag får många brukare ett nattligt besök för att kunna känna sig trygga även på natten. Digital natttillsyn innebär att brukare får natttillsyn via kamera som komplement till fysiska besök. Detta ger trygghet, ökad delaktighet och bättre nattsömn för brukaren. Ett pilotprojekt angående Digital natttillsyn har genomförts. Målet för pilotprojektet är att i samtliga fall där digital natttillsyn kan anses vara en likvärdig insats med hembesök, erbjuds brukaren digital natttillsyn.

Klardatum: 2015

Delmål 2) Området e-hemtjänst har kartlagts

Minst fem trygghetstjänster som bör utvärderas har identifierats

Klardatum: 2018

Delmål 3) Minst tre trygghetstjänster erbjuds och används av brukarna på Gotland

Klardatum: 2020

Insatsområde 3 Förenklade ansökningar

Huvudmål: Att erbjuda e-tjänster som ger ökad delaktighet och förenklar ansökningsprocessen av olika tjänster inom hemtjänst, omsorg om funktionsnedsatta och inom individ- och familjeomsorgen. E-tjänsterna underlättar för såväl brukare som handläggare.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, socialförvaltningen

Delmål 1) Minst tre e-tjänster som förenklar för brukaren att ansöka om olika tjänster är införda

Klardatum: 2016

Delmål 2) E-tjänster med integration till socialförvaltningens verksamhetssystem är införda

Klardatum: 2018

Insatsområde 4 Ökat patientinflytande i vården

Huvudmål: Öka patientens delaktighet och inflytande i vården genom att följa det nationella konceptet för eHälsa och införa de nationella e-tjänster som tillgängliggörs för invånarna via 1177 Vårdguiden.

Delmål 1) Införande av Webbtidbok.

Invånarna ska ges ökade möjligheter att själva kunna boka, omboka och avboka sina tider hos vården.

Klardatum: 2018

Delmål 2) Tillgängliggörande av journalinformation

Invånarna ska ges ökade möjligheter att själva kunna ta del av information i sin egen journal, exempelvis remisstatus eller journaltext.

Klardatum: 2020

Insatsområde 5 Vård på distans

Huvudmål: Tillgängliggöra säkra webb- eller videolösningar samt internetbaserad vård och behandling som komplement till traditionella besök, för att minska resandet för vissa patientgrupper samt erbjuda alternativa former för vård.

Delmål 1) Patientbesök via video eller webb

Inom lämpliga områden erbjuda patienterna möjligheten att träffa vårdpersonal eller behandlare via video/webb istället för traditionellt mottagningsbesök.

Klardatum: 2017

Delmål 2) Internetbaserad vård och behandling

Inom lämpligt område erbjuda patienten möjligheten att få internetbaserad vård och behandling istället för traditionell behandling.

Klardatum: 2020

6. Digitalt stödd samhällsplanering

All samhällsplanering ska utgå från en kommunikation med invånare och andra intressenter. Genom att kommunikationen även sker via digitala kanaler kan samhällsplaneringen breddas och effektiviseras. Samhällsplanering baseras i stor utsträckning på kartor. Digitaliseringen fokuserar på att göra kartorna mer tillgängliga för allmänheten.

Huvudmål

Invånare, besökare och näringsliv är delaktiga i och känner förtroende för samhällsplaneringen. Genom digitala lösningar, där fokus ligger på att öka tillgängligheten, förenkla informationen och effektivisera processerna, uppnås en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Genom att bredda deltagandet i samrådsprocesser och medborgardialoger, samt att genomföra riktade samarbeten med till exempel skolor och handikapporganisationer, ökar delaktigheten i och förståelsen för samhällsplaneringsprocessen.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Region Gotland, samhällsbyggnadsförvaltningen, förvaltningschefen.

Insatsområde 1 Ökad delaktighet i samhällsplaneringen

Huvudmål: Ökad medborgardialog och breddat deltagande av olika grupper i samhällsplaneringsprocessen, i syfte att få större delaktighet och säkra en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, samhällsbyggnadsförvaltningen, förvaltningschefen

Delmål 1) Ökad digital informations-spridning

Mobila interaktiva bord/skärmar används för att visa pågående samhällsprojekt, vilket ökar den digitala informations-spridningen och intresset för samhällsplaneringens frågor.

Klardatum: 2016

Delmål 2) Nya digitala samrådsprocesser

Region Gotland använder nya informationskanaler för samråd i planprocessen och når genom digitala lösningar ut till fler målgrupper. Detta leder till ett mer jämlikt samråd och en större bredd av deltagare.

Klardatum: 2016

Delmål 3) Digital karttjänst för medborgardialoger

En ny karttjänst för medborgardialoger används som möjliggör kommentarer, bilder och berättelser om olika platser i länet. Tjänsten stärker medborgarinflytandet bland grupper som vanligen inte deltar i samhällsplaneringen vilket kan leda till en förbättrad och breddad tillgång till personliga och sociala planeringsunderlag.

Klardatum: 2018

Delmål 4) Ökat barnperspektiv i samhällsplaneringen

Genom digitala lösningar har samarbetet ökat mellan skolorna och samhällsplaneringsfunktionerna vid samhällsbyggnadsförvaltningen och Länsstyrelsen. Elever och lärare får kunskap om och är direkt delaktiga i samhällsutvecklingen.

Klardatum: 2020

Insatsområde 2 Förbättrad tillgänglighet

Huvudmål: Ökad tillgänglighet till samhällsinformation uppnås genom att med digitala tjänster i högre grad ge tillgång till och presentera myndigheternas information. Detta resulterar i en ökad insyn i, och kunskap om, samhällsfrågor rörande exploatering och bevarande.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Region Gotland, Samhällsbyggnadsförvaltningen, förvaltningschefen

Delmål 1) Digital översiktsplan med fördjupningar

En effektivare planeringsprocess och utökad extern dialog utvecklas genom att översiktsplanen, med fördjupningar och tematiska tillägg, finns tillgänglig digitalt.

Klardatum: 2016

Delmål 2) Digital naturvärdeskarta

Naturvärdeskartan över Gotland presenterar öns naturvärden i ett internt handläggningssystem och en extern webbkarta, vilket underlättar och förbättrar samhällsplaneringen.

Klardatum: 2016

Delmål 3) Digitala kulturvärden

Gotlands kulturvärden presenteras i ett internt handläggningssystem och en extern hemsida, vilket underlättar och förbättrar samhällsplaneringen.

Klardatum: 2016

Delmål 4) Digital cykelplan

Cykelplanen för Visby finns framtagen i syfte att öka trafiksäkerhet, tillgänglighet, trygghet, miljö och hälsa.

Klardatum: 2016

Delmål 5) Digitaliserade historiska kartor

Med tillgång till digitaliserade historiska kartor över Gotland kan bebyggelseutvecklingen följas, vilket underlättar och förbättrar samhällsplaneringen.

Klardatum: 2020

Delmål 6) Prioriterade teman presenteras digitalt

För Gotland viktiga tematiska områden, som rekreation och klimatanpassning, presenteras i ett internt handläggningssystem och en extern webbkarta. Den digitaliserade informationen underlättar och förbättrar samhällsplaneringen.

Klardatum: 2020

Insatsområde 3 Förenklad samhällsinformation

Huvudmål: Invånare, besökare och näringsliv känner till och använder sina olika möjligheter att påverka samhällsutvecklingen. Genom mer lättförståelig information, kommunicerad i delvis nya kanaler, ökar kunskapen om samhällsplaneringsprocessen.

Ansvarig organisation och befattning/roll: Samhällsbyggnadsförvaltningen, informationsansvarig

Delmål 1) Ökad medvetenhet genom förenklad information

Informationen om samhällsplanering på Region Gotlands och Länsstyrelsens hemsida är uppdaterad, likriktad och förenklad, vilket ökar medvetandet om och deltagandet i samhällsplaneringsprocessen.

Klardatum: 2016

Delmål 2) Fler medier attraherar nya målgrupper

Aktuell samhällsinformation presenteras via moderna medier, till exempel filmer och/eller spel. Detta kan nå nya grupper och öka intresset för samhällsplanering.

Klardatum: 2016

Delmål 3) 3D-presentationer

3D-presentationer (virtuella presentationer) används som ett naturligt verktyg i den interna exploaterings- och planeringsprocessen, i syfte att effektivisera densamma och att tydligare kommunicera förslag till exploatering och detaljplaner externt.

Klardatum: 2016

Delmål 4) Digital tjänst för besöksmål

En tjänst med information om besöksmål, med tillhörande information om tillgänglighetsanpassning, möjliggör för fler att ta del av Gotland och öns besöksmål.

Klardatum: 2017

Delmål 5) Följ ditt ärende

En digital tjänst ger kunden möjlighet att följa sitt ärende, till exempel att lovansökan inkommit, att handlingarna är kompletta, var i granskningskedjan ärendet befinner sig och slutligen att ärendet är klart. Tjänsten ger kunden insyn i processen och underlättar handläggningen.

Klardatum: 2018

7. Digitalt stödd utbildning

Den digitala utvecklingen inom utbildningsområdet sträcker sig från förskola till universitet. I alla skolformer skapar digitaliseringen nya möjligheter och utmaningar för pedagoger och elever. Den digitala utvecklingen förändrar samhället på alla nivåer. Dagens och morgondagens samhälle förutsätter digitalt kompetenta medborgare.

Utbildning bedrivs på ön av Region Gotland, av Uppsala Universitet, av ett antal friskolor, av studieförbund mm. Denna agenda har som ambition att (i tillämpliga delar) i princip omfatta alla utförare. Det är dock upp till varje huvudman att besluta i vilken utsträckning agendan ska tillämpas.

Huvudmål

Gotländska elever och studenter får genom en digitalt stödd undervisning en tidsenlig utbildning som utvecklar framtidens förmågor och gör dem konkurrenskraftiga i morgondagens samhälle.

Ansvarig organisation och befattning/roll

Region Gotland, barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, friskolor, Uppsala Universitet, studieförbund med flera aktörer.

Insatsområde 1 **Infrastruktur och hårdvara**

Huvudmål: Utveckla skolans IT-infrastruktur så att digital undervisning kan ske i varje skolenhet på Gotland med hög tillgänglighet. Säkerställ att eleverna i tillräcklig omfattning ges tillgång till mobila, digitala enheter.

Delmål 1) IT-infrastrukturen motsvarar skolans krav

Klardatum: 2016

Delmål 2) Alla elever har tillgång till digitala, mobila enheter i den utsträckning undervisningen kräver

Klardatum: 2018

Måluppfyllelse av 1 - 2 mäts genom: Utvärderingsmodellen LIKA används som utgångspunkt. Årliga mätningar och utvärderingar av kapacitet och tillgänglighet sker i samråd med IT-driftorganisationen.

Insatsområde 2 Det digitalt utrustade klassrummet

Ett modernt digitalt klassrum stöder de metoder som utvecklar de framtida förmågorna som ska utvecklas. Att åskådliggöra och redovisa digitalt material på ett bra sätt kräver ny teknik som det traditionella klassrummet inte uppfyller. Möjligheten att använda alla sinnen och att interagera direkt i klassrummet är digitala styrkor. Att dela och visa information med många även utanför skolan utvecklar undervisningen.

Huvudmål: Utveckla det digitala klassrummet så att fler metoder stöds i undervisningen. Bredda förståelsen och kunskapen om digitala lärmiljöer. Det digitalt utrustade klassrummet ska ha en enhetlig standard för att pedagogerna enkelt ska kunna koppla upp sig - samma procedurer oavsett plats.

Måluppfyllelse: Mäts genom andel klassrum per huvudman som är utrustade enligt ”det digitalt utrustade klassrummet”

Klardatum: 2016

Delmål 1) Tekniskt utrustade klassrum

Alla klassrum är tekniskt utrustade med bra hjälpmedel för ljus, ljud och nät. De tekniska hjälpmedlen följer en standard som tagits fram. Med dagens teknik är det projektorer eller Smartboards i kombination med ljudanläggning. I framtiden kan vi förvänta oss större skärmar eller annan lösning.

Delmål 2) Stabilt, öppet och tillåtande nät

Ett stabilt öppet väl fungerande nät finns, som tillåter all kommunikation, det vill säga människa – maskin men även maskin – maskin. (Apple-TV, Airplay, trådlös skrivare etc.)

Insatsområde 3 Den digitalt stödda undervisningen

Digitaliseringen inom skolan är en strategisk skolutvecklingsfråga som leds av rektor. Tekniken ger möjligheter att individualisera undervisningen på ett helt annat sätt än idag.

Digitaliseringen innebär också att läromedlen förändras. Det innebär exempelvis att pedagogen själv producerar läromedel och har möjlighet att dela med andra. Läromedelsförlagen erbjuder ett större utbud av interaktiva och digitala läromedel. Molntjänster är en del av undervisningen då man inte längre är begränsad till klassrummet och många av resurserna har flyttat ut på Internet. Eleven behöver utveckla en grundläggande IT-förståelse så att förmågan och nyfikenheten att ta till sig nyheter utvecklas.

Huvudmål:

Att utveckla och implementera metoder för rektor och förstelärare att leda digital skolutveckling.

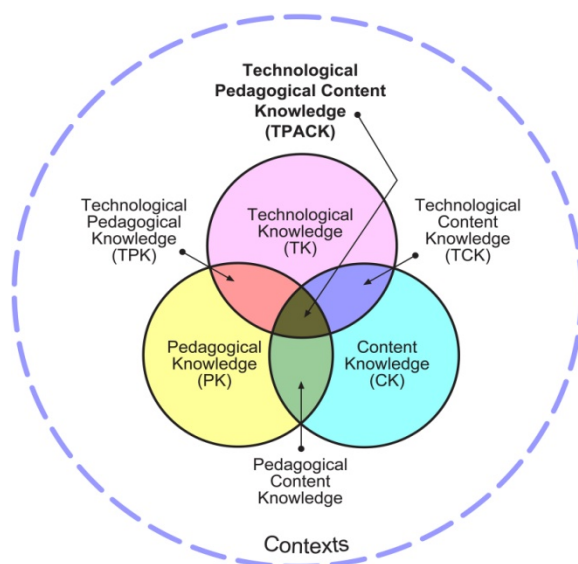
Måluppfyllelse: Utvärdera årligen nivån via LIKA

Klardatum: 2020

Delmål 1) Utveckla den digitalt stödda pedagogiken

Den digitalt stödda pedagogiken bygger på tre grunder:

- Den pedagogiska kompetensen och förmågan att lära ut.
- Ämneskompetensen, att behärska och utveckla kunskapen om det aktuella ämnet
- Den digitala kompetensen, att med hjälp av modern teknik kunna utveckla sin pedagogik och ämneskompetens.

Delmål 2) Utveckla det kollegiala lärandet

Utveckla arenor, metoder och nätverk för att stödja det kollegiala lärandet.

Delmål 3) Utveckla möjligheterna att dela och skapa kursmaterial mellan kolleger.

Allt pedagogiskt kursmaterial ska vara lättillgängligt och användarvänligt.

Delmål 4) Ta fram stöd för att utnyttja molntjänster i form av risk och sårbarhetsanalyser och PUL anvisningar.

Delmål 5) Påbörja försök och test av ”Learning analytics” tillsammans med nationella aktörer.

Delmål 6) Analysera och ta fram en lokal tillämpning av Skolverkets fördjupade anvisningar om digitalt lärande kopplat till läroplanerna

Delmål 7) Starta samarbeten med Campus Gotland och andra aktörer i programmering. Genomför pilotförsök på grundskolan.

Delmål 8) Anslut till Skolfederationen, för att skapa en effektiv digital lärmiljö där elever och pedagoger via en inloggning/person ges tillgång till alla läromedel som de har licens för.

Delmål 9) Gemensam inloggning till WiFi vid skolor, universitet och många andra platser genom Eduroam.

Idag finns ett samarbete mellan universitet och högskolor i hela världen där inloggningen från ett lärosäte kan användas på en mängd andra lärosäten. Om detta är tillämpligt även för övriga skolformer bör undersökas.

Klardatum: 2020

Måluppfyllelse: Utvärdera årligen nivån (LIKA)

Insatsområde 4 Nätverkande

För att främja såväl den digitala pedagogiken som förståelsen av den digitala tekniken skapas ett mänskligt nätverk som bidrar till att alla Gotlands skolor får ta del av den digitala utveckling som sker. Nätverket är drivande i att samla in, dela och sprida goda exempel och insatser. Det bedriver även gemensamma utvecklings- och kompetenshöjande projekt. Nätverket arbetar även med att kvalitetssäkra de digitala lärresurser som används. Vi följer utvecklingen i vår omvärld och hur man använder IKT praktiskt i undervisningen.

Huvudmål: Ett regionalt digitalt pedagogiskt nätverk är etablerat

Klart: 2017

Måluppfyllelse: Nätverket finns etablerat.

Insatsområde 5 IT-kunskap som en del i SFI-utbildningen

Avståndet mellan de som har IT-kompetens och de som inte har det ökar efterhand som utbildningssystemet och övriga samhället utvecklas. Detta gör att hindren växer för de som önskar utbilda sig som vuxna. Samma gäller för våra invandrare.

Huvudmål: IT-kunskap är en viktig del av den undervisning som erbjuds inom SFI-systemet.

Måluppfyllelse: IT-kunskap är en del av SFI-undervisningen.

Klardatum: 2017

Insatsområde 6 Utbildningsaktiviteter i samverkan med andra myndigheter

Andra myndigheter arbetar med frågor som intresserar skolans elever på många olika sätt. Som exempel kan nämnas Samhällsbyggnadsförvaltningen inom Region Gotland, som bjuder in elever i samband med presentation av översiktsplaner och annat där samhället arbetar aktivt med IT-stöd.

Huvudmål: Samarbetet med andra myndigheter har utvecklats i samband med olika typer av samhällsplanering. Eleverna ges möjlighet att själva genomföra projekt.

Klardatum: 2016